

MUISTUTTAJA JA VAATIMUSTEN ESITTÄJÄ

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry (ILYY)
Iisalmen luontomuseo, Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI
iisalmi.luontomuseo@gmail.com
p. 017-818 387, 0407212618; Y-tunnus 0758532-0

6.9.2013

Muistutus Itä-Suomen aluehallintovirastolle, kirjaamo.ita@avi.fi

Ventosuon turvetuotantoalueen ympäristölupa, Pielavesi
VIITE: ISAVI/7/04.08/2013

Hakemus on kovin lyhyt, eikä kerro yhtiön muita omistuksia tähän alueeseen liittyen. Sillä on merkitystä mm. sijoitusharkinnassa ja koneteiden sijoittamisessa. Kuten Pielaveden ympäristölautakunta on todennut, alue on osin Valtioneuvoston valtakunnallisisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) vastainen. Eikä aluetta siksi voi pitää sijoitukseltaan soveliaana turvetuotantoon.

Lisäksi ISAVI:n VAT-arviointiin tulee lisätä se, että turvetuotanto vaarantaa toimenpiteitä, joilla pyritään Sulkavanjärven tilan kohentamiseen.

Hakemus vaatii vielä täydennyksiä. Hanke on poikkeuksellisen haitallinen suhteessa rajalliseen tuotantoalaan. Vaikka ala on 33 ha, se olisi uutta. Tuotanto aiheuttaisi mm. runsasta typpikuormitusta.

1. Ehdoton este luvan myöntämiselle ilman täydennyksiä:

Kirjojokikorenon esiintymistä ei ole selvitetty. Kun esiintymistä ei ole selvitetty, ei voida arvioida poikkeusluvan tarvetta. Poikkeuslupa kuuluu vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ratkaista hakemusasiakirjoilla. Kun sellaista ei ole esitetty, on hakemus jätetty puutteellisena.

Mahdollisen poikkeusluvan saamiseen vaikuttaisi lajin esiintyminen muualla Pohjois-Savossa. Hakemukseen tulee liittää sekä inventointi että esiintymisen kuvailu tällä eliövyöhykkeellä (lisätiedot esim. Keski-Suomen ELY-keskukselta). Yhdistyksen mielestä esiintymä olisi merkittävä LSL 5 §:lle, joten selvitysvelvollisuus kuuluu hakijalle, eikä esim. ELY-keskukselle. Alueen lähikunnissa ei ole LS-lain turvaamia virtavesikohteita. Naturaan kuuluvat, mutta suojelualueiksi perustamattomilta kohteilta ei ole vielä inventoitu kyseistä jokikorentoa.

Muutoinkin luontoselvitykset ovat suppeat, koska ne kattavat vain kasvillisuutta ja linnustoa. Suunnitellun turvetuotantoalueen kuivatusvedet johdetaan Ventojokea pitkin 14 km matkalla Sulkavanjärveen. Silti joen varrelta ei ole tehty luontoselvityksiä. On todennäköistä, että sieltä löytyy uhanalaisia eliölajeja. Puron eläimistöön kuuluu ainakin saukko, joka on luontodirektiivin liitelaji. Kivikkoisilla osuuksilla elää todennäköisesti pikkunahkiainen. Liettyminen haittaisi molempia lajeja, joten puron läheiset osat tulisi rajata tuotannon ulkopuolelle. Puropohjan nykytilanteen dokumentointi olisi oleellista.

2. Vesistövaikutusten arviointi on kesken

a) Virtausreitti antaa virheellisen kuvan. Sedimentaatiota ei voi tapahtua yhtään Pienen Sulkavanjärven kuivioon, vaan sen reunassa virtaus vain kääntyy kohti SSW

<http://kansalaisen.karttapaikka.fi/linkki?scale=8000&text=kanavankurvi+SE%3Ast%C3%A4%3E+SSW&srs=EPSG%3A3067&y=7037724&mode=rasta&x=488855&lang=fi>

b) Sen sijaan turveainesta päätyisi lopulta tulvien ja toistuvan irtoamisen/siirtymisten jälkeen tänne:

<http://kansalaisen.karttapaikka.fi/linkki?scale=2000&text=sedimentaatio+vasta+Joenlahteen%3F&srs=EPSG%3A3067&y=7036782&mode=orto&x=486894&lang=fi>

Joenlahden ja Ventosuon väli on sellainen (Vapon mukaan 14 km), että esim. Suonenjoen eräällä Vapon kohteella noin joulukuussa 2011 määrättiin, että sedimentaatiotutkimus pitää toistaa (oli tehty 1970-luvulla ja se piti toistaa 2010-luvulla). ISAVI:n päätöksen mukaan vastaava välimatka aiheuttaa synn selvittää

sedimentaatiomittauksin turvekulkeutuman määrää.

c) Asiaa pitää siis tarkastella Sulkavanjärven Joenlahden vastaanottokyvyn kannalta (sen luokitus s.11, hakemus)

d) Vesistökuormaan kuuluu laskea korkeammat kertoimet, koska osa Ventosuosta on ojittamatonta.

e) Hakija antaa ymmärtää Kuivastensuon pintavalutuskentän puhdistustehoon vedoten, että Ventosuolla päästäisiin samoihin lukuihin. Hakija ei ole tutkinut tulevan pintavalutuskentän koostumusta. Tämä pitäisi ehdottomasti tehdä. Uusimmissa tutkimuksissa todetaan, että puolet pintavalutuskentistä ja kosteikoista ovat itsessään päästöjä lisääviä (Turvetuotannon vesistökuormituksen ennakointi ja uudet hallintamenetelmät – tutkimus, Klöve et al. 2012).

3. Lupamääräyksiin kuuluvaa

a) Liete- ja sedimenttitarkkailusta tulee antaa erillinen lupamääräys. Sedimenttinäytteet tulee ottaa ennen toiminnan aloittamista, 10 v aloittamisesta ja toiminnan päättyessä. Molempia tarkkailutapoja tarvitaan, koska muutoin suo-ojitusten vaikutuksia ei voida erotella.

b) Kuivastensuolla, samalla suokompleksilla, VAPO ei ole noudattanut YSL varovaisuusperiaatetta vesienhallinnassa. Niinpä lupamääräyksiin tulee kirjata kuinka vesivarastokapasiteettia valmistellaan heti kuntoonlaiton aikana, ja kuinka huolehditaan ettei kevät- tai muilla tulvilla synny ylivirtaamia.

c) Vesistön käyttöselvitysten lopussa 2 osakaskuntaa ottaa kielteisen kannanoton turvetuotantoalueen perustamiseen.

4. Tuotantoala ei voi myöntää ehdotetulla rajauksella

Ventosuo ei ole saanut maakuntakaavassa EO-merkintää ja se on hyvin luonnontilainen, näin ollen hakemuksella ei ole luvanmyöntämisedellytyksiä.

Ensisijaisena käyttömuotona pitää huomioida keskiboreaalin aapasuo. Suoyhdistymätyyppi keskiboreaaliset aapasuot on Etelä-Suomen alueella erittäin uhanalainen.

GTK:n arvio on otettava huomioon päätöksen perusteluissa. *”Turpeen heikko maatuneisuus ja teoreettisen tuotantoalueen vaikea sijainti estänevät Ventosuon käytön polttoturvetuotantoon. Ojitettu suo soveltuu parhaiten metsän kasvatukselle”*

(http://vsa.gsf.fi/wwwsivut/Turvekartta/turveroot/turveraportit/Pielavesi_127.pdf (GTK: Maaperäosasto, raportti P 13,4/83/127)).

5. Asianosaisuuden osalta korostamme, että yhdistys valvoo Ventojoen vesientilaa (VHL 1 §).

Yhdistys varaa mahdollisuuden täydentää lausuntoaan 1 kk kuluessa sen jättämisestä.

Iisalmessa 6.9.2013

Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry:n puolesta

Jarmo Yliluoma, puheenjohtaja

Pertti Kaarakainen, rahastonhoitaja